Sri H. D. DEVEGOWDA.—So far as accounts are concerned, the Minister had made a promise to place it on the Table during the current session.

ಪದೇ ಪದೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಹೊಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಸಭೆ ಪ್ರೋರೋಗ್‌ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅಡ್‌ಜರ್ನ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗಾದರೂ ಇದರ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆಯೇ ಹೇಗೆ ? ನಮಗೆ ಅಕೌಂಟು ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಬೇಕು.

Sri AZEEZ SAIT (Minister for Labour).—I have made clear that I will place it on the Table of the House. After the accounts are over, it will be placed.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಸೆಷನ್ ಸೇರುವಾಗ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತೀರಿ. ಬರುವ ಒಂಭತ್ತನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡೋಣ.

BUDGET ESTIMATES FOR 1973-74

Demands for Grants—Demand No. 39A—Grants in Aid-Contribution to Local Bodies and Housing

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ (ನಗರಾಡಳಿತ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೈಮುಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಹ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದನೆಯದು, ಈ ಒಂದು ರೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ವರ್ಕ್ ಏನಿವೆ, ಅ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಬುದು. ಎರಡನೆಯದು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಲಹೆಗಳು ಮತ್ತು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು. ಮೂರನೆಯದು, ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ವೈಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನಾದರು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ; ಈ ರೀತಿ ಮೂರುಬಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಮಸೂದೆಗಳು ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆಗಳೆಂದರೆ :

1. The Mysore Acquisition of land for grant of House Sites Bill.
2. The Mysore Apartment Ownership Bill.
3. The Mysore Urban Water Supply and Drainage Board Bill.
4. The Mysore Slum Areas (Improvement and Clearance) Bill.
5. The Mysore Ownership Flats (Regulation of the Promotion of construction, sale, management and transfer) Bill.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ :

1. Bangalore Development Authority Bill.
2. Extension of Town and Country Planning Bill.
3. Urban Development Board Bill.

ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಯೂನಿಫಾರಮ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಕೂಡ ಇದೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮೈಸೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ

ಯೂನಿಫಾರಮ್ ಆರ್ಡಿನನ್ಸ್‌ನ್ನು ತರಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯೂನಿಫಾರಮ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್ ರೂಲ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನೌಕರರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರುಗಳು ವರ್ಗಾವಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಖಾಯಂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರುಗಳು ಇಷ್ಟಬಂದಾಗ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಾಪಸ್ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಇಷ್ಟಬಂದಾಗ ರಜಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಿತ್ತು. ಆದಕಾರಣ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಘೋಷಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಆಜ್ಞೆಗಳು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ, ಏನು ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗದಿರುವುದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಟೈಲ್ ಮಾಡಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಂಚಿನುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಮೊದಲನೆಯ ಆಜ್ಞೆಯೆಂದರೆ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ ಗುಡಿನಲು ಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತುಕೋಳ್ ಪೇ ಕಮೀಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ನಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ತಿಂಗಳಿಗೆ 20-30 ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇದುವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿನುತ್ತಿದ್ದರು : 10-15 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಇಂತಹವರೆನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಯಂಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹುಕ್ಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅದು ಮಾಡಿದೆ, ಇದು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಮನುಷ್ಯ ಅಲ್ಲ. ಈ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರು, ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಇವರ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಂಡಿಷನ್ಸ್‌ನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು ಒಂದು ಆದರೆ, ಇವರುಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಲವನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಎತ್ತುವುದು, ಮತ್ತು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಕಾಯಂ ಆಗಿ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹುಕ್ಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. 1973ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಇದು ಕೊನೆಗಾಣಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ. ಈ ಮಲವನ್ನು ಹೊರುವ ಭಂಗಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಇವರ ಸಲುವಾಗಿ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೃದಯ ನೊಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವವೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬಾರದು, ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದರು. ಆದಕಾರಣ ಈಗಾಲಾದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸೋಣ ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಸಿವರೇಜ್ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲದ ಮನೆಯವರು ಕನೆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಕೆಲಸ ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರು ಕನೆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿರ್ದಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೋ, ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೇಸ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ನಾನು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಅಸಮಾಧಾನ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಅವರ ಕರ್ಮಫಲ. ಮುಂದೆಯೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಜನರು ತಾವು ಕರ್ಮ ಮಾಡಿರಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏನು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಯೇ ಆ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬಾರದೆಂದು, ಅದನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಿವರೇಜ್ ಕನೆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ನಿರ್ಗತಿಕರು ಮತ್ತು ಬಡವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೇ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೂ ಈ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ಬೋರನ್ ಸೋಕ್ ಪಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ)

ದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಾರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲವನ್ನು ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಭಂಗಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೇ ಸಲಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹುಕ್ಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಗಾಂಧಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೊನೆಯಾಗಿ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇದು. ಕೆಲವು ಜನಗಳು ಇಂಥಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಂದೆ ಕವರ್ ಮಾಡಿರಬೇಕು ಪಾಪ ಮಾಡಿರಬೇಕು ಎಂದು ಸವಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮಾನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಈ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕು. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನ ಬೇಡ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಸೀವರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನೈಟ್ ಸಾಯಿಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಲ ಗೊಬ್ಬರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಲವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ, ಈ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿರತಕ್ಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಲವನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಸಹ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೂ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವಾಗ ಕೆಲವು ಜನ ಇದನ್ನು ಪತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇರಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಸುಮಾರು 100 ಚಿಲ್ಲರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಅಡಿಷನಲ್ ಕಂಟ್ರೋಲರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆದೀತು ಎನ್ನುವ ನನ್ನದು ಒಂದು ಆಶೆ ಇದೆ.

ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಿಲ್ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಈ ಸ್ಲಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಜನಗಳ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಖಾಸಗಿ ಜನಗಳ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆ. ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿನ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆ. ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಹಾಗೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡೆಗೆ ನಹ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ನಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ತರಹ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಲಮ್ಸ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮು, ಈ ತರಹ ಎರಡು ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಇವೆ. ಈ ಸ್ಲಮ್, ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 1½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು

ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬಹಳ ಹೀನಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಇರಾಡಿಕೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮು ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಮುಖಾಂತರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರವೂ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿನವರು ಮತ್ತು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಲವಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ತಮಗೆ ಇದರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ದೇಶಭಕ್ತಿಯಿಂದ, ಯಾವ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಅಂಥಾ ನಿಷ್ಠೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಗಳು ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ದೇಶಾಭಿಮಾನವಿಲ್ಲ, ನಿಷ್ಠೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನಸ್ಸು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀವ್ರವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬರತಕ್ಕ ಫೈನಾನ್ಸಿಯರ್ ಇಯರ್ ಏನಿದೆ ಆದರೆ ಕೊನೆಯೊಳಗೆ ಇವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಟೀಕೆಗೆ ತಲೆಬಾಗಿದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ನನ್ನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಆಶೆ.

(ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಬೆಂಗಳೂರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ 8 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುತ್ತದೆ ಆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ ಅಂಥಾ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಯೋಜನೆಲಾಗು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ 8 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವರ್ಷವೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಇದೆ.

ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಡವರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು 100ಕ್ಕೆ 100 ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳಿಗೆ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಂದರೆ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳು 8-10 ದಿವಸ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಈ ಹಣವನ್ನು 8-10 ತಿಂಗಳು ಮುಂಚೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಇದನ್ನು ಬೀಜ ಬಂಡವಾಳವಾಗಿ ಹೊಂದಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಹುಕ್ಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೂ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಿಂಥವರಿಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದು ಹೊಸದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಇದೆ. ಸಮಾಜವಾದದ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಸಾಹುಕಾರರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಡಾವಣೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದರೆ, ಯಾರು ಅದರ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ನೆಂಟರ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಕರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾವು ವಿಶೇಷವಾದ ಒಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿ ಇಂಥ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕು ಇಲ್ಲದ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯು ಬಡವರು ಸುಖವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಹಣ್ಣು ಏನಿದೆ, ಅದು ಇಂಥ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

11-00 A.M.

ಆ ನಂತರ ಈ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಏನಿದೆ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿಯು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದುವರೆಗೂ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಜಯನಗರ ಬಡಾವಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಜಯನಗರವನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಜಯನಗರದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಜಯನಗರದ ಬಡಾವಣೆ ಹೇಗೆ ಆಯಿತು ಅಲ್ಲಿ ಸೈಟ್ ಹೇಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಯಿತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 1947-48 ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸೈಟ್ ಹಂಚಿಕೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಷ್ಟು ಸೈಟ್ಗೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಯಾರು ಕೇಳಿದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಕ್ಕೆ ಸಹ ಬಯಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ವರ್ಗದ ಜನರೂ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ. 1948ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತು ಆದರಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೃದಯವಿರಲಿಲ್ಲ; ಅದ್ದರಿಂದ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಡಲಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣವೇ ಮೂಲ ಕಾರಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಅಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಅವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅರ್ಜಿ ಯಾರ್ಯಾರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ್ಯಾವ ಜಾತಿಯವರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಎಂಬುದರ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮನೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. Certain rul s have been framed for the allotment of sites and houses. If any Chairman or the Board has violated the rules in alloting a house or site,

that is a different aspect. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಡೈವರ್ಟ್ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು ಸಹ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನ ಚೇರ್‌ಮೇನ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಅರ್ಜಿ ಯಾರಾದರೂ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ, ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಕೊಡುವ ಮೊದಲು ಒಂದು ಕಂಕ್ಲೂಶನಿಗೆ ಜಂಪ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. I agree with you because you are stating it sincerely. If Jayanagar 9th Block out of 28 houses, 4 houses have been allotted to Christians and 3 houses to Muslims. Till the facts and figures are furnished why should you unnecessarily jump only on inference ? 9ನೇ ಬ್ಲಾಕಿನಲ್ಲಿ 23 ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ 4 ಜನ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಿಗೆ, 3 ಮಹಮ್ಮಡನ್ನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲೋ ಇನ್‌ಕಂ ಗ್ರೂಪಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಏನಿದೆ, ಅದು ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನ ಹೇಳತಕ್ಕಂತಹ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಇರಲಿ, ಸುಖವಾಗಿರುವ ಜನ ಸುಖವಾಗಿ ಇರಲಿ; ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನೀವು ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಪ್ಯಾಲೇಸ್ ಆರ್ಚರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? I do not dispute your sincerity, If one is economically sound and who is capable of going in for a site, even he is a Harijan he can be allotsed a site. A person who is capable of going in for a site in Palace Orchard, even if he is a Harijan you can allot a site. ಅವನ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿ ಇಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಭಾಕರ್‌ರವರಾಗಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸೈಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಬಡ ಮನುಷ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಯಾರೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಗುಲಾಮರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅರ್ಜಿ ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಅವರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಆಪ್ಲಾನಿಗಳು, ಪ್ಲಾನಿಗಳಲ್ಲ, ಲೌಕಿಕ ಪ್ಲಾನಿಗಳಲ್ಲ; ಅದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜವಾದೀ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ 3 ಲಕ್ಷದ 25 ಸಾವಿರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷದ 35 ಸಾವಿರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ. ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಸರ್ಕಾರದ ಜಮೀನುಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಜಮೀನುಗಳು ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ಜಮೀನುಗಳು ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ದೇಶಭಕ್ತಿ ಇದ್ದಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಈ ಗಮನ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವನ್ನು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಆಪ್ಷಾಗಿ ಹೃದಯ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಈಗ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಜಾತಿ, ಜನಗಳ ಹುಟ್ಟು, ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನೂ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಯಾರ್ಯಾರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕೊಡುವುದೇ ನಮ್ಮ ತತ್ವ. ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಈಗ 2 ಲಕ್ಷದ 35 ಸಾವಿರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 6 ಸಾವಿರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹವರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ದೇಶನವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ತಾರತಮ್ಯ ಭಾವನೆ ಇರಕೂಡದು. ಎಲ್ಲರ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಇವತ್ತು ಆದಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಮಾಜವಾದ, ಸಮಾಜದೃಷ್ಟಿ ಕೇವಲ ಶಂಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಏನೇನು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೋ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನೂ 25 ಸಾವಿರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ವರ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆಯೂ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಾರಿಗೆ ತಲೆಯಮೇಲೆ ನೆರಳು ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರಿಗೆಲ್ಲ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ನನ್ನ ಧೃಡವಾದ ಸಂಕಲ್ಪ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ, ಆಗ ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನೇನು ಇಲ್ಲಿ ಇರಲೇ ಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದು ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನೀವು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ. ನಾವು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಚಾಮರಸನು ಪ್ರಭುಲಿಂಗಲೀಲೆಯನ್ನು ಬರೆಸಿದಂತೆ, ಬಸವಲಿಂಗಲೀಲೆಯನ್ನು ಬರೆಸಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎನು ಟೀಕೆಮಾಡಿದರೂ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ; ಪ್ರೆಯುಕ್ತಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಲೀಲೆ ಬರೆಯಲಿ. ಅವೆಲೆ ನಿಮ್ಮ ಲೀಲೆಯೂ ಸಹ ಬರೆಯಲಿ. My 'Leele' is open for criticism: I have determined to do something. Whether social philosophy or economic philosophy I have got to do it and I will do it before I go out of this office.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅವರು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಲೀಲೆಯನ್ನೂ ಬರೆಸಲಿ. ನಿಮ್ಮಬ್ಬರದೇ ಏಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗತಿಕರಾದ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಟೌನುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಸೈಟು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಶಂಕೆ ಎದ್ದಿತು. ನಾವು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ನಾವು ಈ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಾಹುಕಾರರು ಇದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅವರಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸೈಟುಗಳು ಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಣೆಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಅರ್ಬನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ರಚನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಣ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಜಿನೆಸ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಆದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕೆ ದಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ಮಧ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂತರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಟೌನ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಆ ಟೌನುಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಟೌನ್‌ಷಿಪ್ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲರ ಸುಖಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಹ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನನಗೇನೂ ಯಾರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮತ್ತು ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಬಾಳಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಇಷ್ಟ. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವವರೂ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಉದ್ದೇಶ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಏನೇನು ಸಾಧನೆಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ನೀವು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಾದರೆ ಮಾಡಿ. ಬಸವಲೀಲೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನ ಲೀಲೆಯಾಗಲ, ಯಾರು ಅದನ್ನು ಬರೆಸುವುದನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಲೀಲೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ. ಅವರು ಈಗಲೇ ಸಾಕ್ಷಿ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಮುತ್ಸದ್ದಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. All my public action is subject to public criticism. ನಾನು ಏನೇನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇನೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತರ್ಕಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಉಂಟು. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಯಾವ ಒಂದು ಹೆನಾಲ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಅಶೆ ನಿಜವಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ: ನನ್ನ ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ, ಪೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಾಜವಾದೀ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಅಂತಹ ಒಂದು ಪಕ್ಷಾಡು ಆದರೆ ಸಾಕು, ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ನನ್ನನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದು ಕೇಳಬಹುದು. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಆನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಅವರೆ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಏನಿರುತ್ತದೋ ಅದು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಅಥವಾ ಕಮಿಟಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ನಂತರ ಈ ಸೂಪರ್ ಸೆಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೆಟು ಟೀಕೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಈ ಮುನಿಸಿಪ್ಯಾಲಿಟಿಗಳ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಆಗಿ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ರಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೆರಿಸಿ ಆಫ್ ಜ್ಞೈಂ ಅಂತಲಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು ಅಥವಾ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೆರೆಸಿ ಆಫ್ ಆಪರ್ಚುನಿಟಿ ಎಂತಲಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೈವಾಡವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇವುಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ 1961 ನೇ ಇಸವಿ ಸೆನ್ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಕಾರ ಓಟರ್ ಲಿಸ್ಟುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದರು. ಅದರೆ ಅದು ಬೇಡ 1971 ರಸೆನ್ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಓಟರ್ಸ್ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಯಾವಾಗ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದವೊ ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಲೇಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಹೀಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಕಾಲದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹೊಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸಂಯಲ್ಲ. ಅದರೆ ಶ್ರೀ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣನವರು ನನಗೇನು 'ಸೂಪರ್ ಸೆಷನ್' ಮಂತ್ರಿ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅರ್ಹನಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೈಗೆತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಮೇಲೆ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ನನಗಲ್ಲ. ಅದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ವಸೂಲಿಯನ್ನೆ ಮಾಡದೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸವಣೂರು ಮುನಿಸಿಪ್ಯಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಆ ನೌಕರರ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕಷ್ಟು ಹಣ ಅಗತ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಮಾತ್ರವೇ ವಸೂರ್ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಷ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅ ಗೊಕಾಕ್ ವಿಷಯ ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂಜಲ್ಯಯವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಅಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳಕೊಡುವುದಕ್ಕೂದುಡ್ಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರಿದ್ದರೋ ಅವರ ಕಡೆಯವರನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಅವರ ಸಂಬಂಧೀಕರು ಅದರಿಂದಲೇನೋ ಏನೋ ಅವರು ಅಲ್ಲ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೇ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಷ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಈಗ 3 ಲಕ್ಷ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು 50 ಸಾವಿರ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಡಳಿತ ಡೆಮಾಕ್ರೆಸಿ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವವಿಲ್ಲ ಸಾಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವ ಇರುವುದು. ಡೆಮಾಕ್ರೆಸಿ ನಿರಂಕುಶಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಂಕುಶವಿದ್ದ ಹಾಗೆ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗಾಡ.—ತಾವು ಈ ಸೂಪರ್ ಸೀಡ್ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೈವಾಡವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಅದು ಕಾಲದ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳೋಣವಾಯಿತು. ಆದರೆ ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ 95 ಮುನಿಸಿಪ್ಯಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಷ್ಟ್ರೇಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ; ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪ್ಯಾಲಿಟಿಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅಂದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಕೆಲವಕ್ಕೆ ನಾನ್‌ಫಿಷಿಯರ್ಸ್‌ನ್ನು ಅಡ್ಮೈಜರಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಇದೆಲ್ಲಾ ಸೇಚ್ಛಾಚಾರವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಸೂಪರ್ ಸೀಡ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ತಾವು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಹಾಗೇ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—15ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುತಕ್ಕ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾಂ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲವಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗ್‌ಡ.—ಆದರೆ ತಾವು ಆ ಬೆಳ್ಳೂರು ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಡಿ...

Sri K. PUTTASWAMY.—I have not questioned the right of the Government to supersede a Municipality. By all means, they have a legal rsght to do it But they can issue notice—show cause notice—and after receipt of reply, they can proceed to take any action to suprsede. I am not holding any brief on behalf of the Municipalities which have been superseded. I would like to ask the hon, Minister the reasons for taking over the administration of the Mysore Municipalitys. On 20-10-1972 the preliminary notification was published in respect of division of Wards based on 1971 population. The term of the Municipal Council expired on 5-1-1973. Was this time of three months not sufficient to hold the electlons ? If the time was considered sufficient, why was the Municipality taken over? We are only asking the Hon. Minister to explain the reasons for taking over such of the Municipalities whose term expired, when there was enough time for the Government to arrange for elections.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ನಾನು ಅನಂತವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಎತ್ತಿರುವಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕಾರಣಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಅಡ್ಮೈಜರಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಕೆಲವು ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಿ...

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಆಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ 3 ತಿಂಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇತ್ತು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಏಕೆ ಅದನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ನೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ—ಅದರ ಕಾಲವೇ ಮುಗಿಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಡ್ವೈಜರಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯವೇನಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 35 ಮುನಿಸಿಪ್ಯಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಎಂದು ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು, ಈಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ. ದಯವಾಡಿ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಫೈನಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅರ್ಡರು ಮಾಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇಬಾರದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಮ್ಮತಿಯಿಲ್ಲ.

11-30 A. M.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅದು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏಕೆ ಆಗಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮೊನ್ನೆ ಹಳಿಯಾಳದಲ್ಲೇನಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡ ಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಾವು ನೋಡುವಂತೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಡೆ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಮುಂದೂಡಬೇಕೆ ಬೇಕು ? ಅಂಥ ಕಡೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಲಿ. ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಿ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳು ಈಗ ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವಾಗಿ ಟೇಕೆ ಬಂದಿದೆ. ತಾಸಿಲ್ದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಿ ಡಿ ಓ ಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ವಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಅದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಾಸಿಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಬಿ ಡಿ ಓ ಗಳು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳಾಗಿ ಅಡೀಷನ್ನಲ್ ಛಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವ ಕಡೆ ಅಂಥ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಛಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿರುವ ತಾಹಸೀಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಬಿ ಡಿ ಓ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ; ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಕ್ಯುಲರಾದೆಂದು ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ನೇರವಾಗಿ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಸರಕಾರ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಪಾರ್ಟಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪಾರ್ಟೀಸ್‌ಗೆ ಯಾವ ಸಿಂಬಲ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆಯಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಸ್ಥಳಗಳು, ಉಗಮ ಸ್ಥಾನಗಳು, ಈ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ, ಸುಯೋಗ್ಯವಾದ ಪಾರ್ಟಿ ಸಿಂಬಲ್ ಹಂಚಲು ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

[Mr. Deputy Speaker in the Chair]

ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಇದು ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದುದು. ಇದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಚುನಾವಣೆ ವಿಚಾರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇಷ್ಟು ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಮಾಡುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ ಆರು ತಿಂಗಳಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಊಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇಂಥ ದಿವಸ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇಪೇಸಿವ್ ಆನ್ಸರ್ ಬೇಡ. ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ. ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆಂದೋಳನವಾಗುತ್ತದೆ, ಗಲಾಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯವಿಲ್ಲ. ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಹಾಕಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಮೇನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುವುದು. ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪುರಾತನವಾಪಂಥ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು, ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಲೀಕೇಜ್ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಇದು ಕೆಳಗಿನ ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಇದರಿಂದ ಕರಪ್ಷನ್‌ಗೆ ಎಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅದ್ದರಿಂದ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಮೂರು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾದಾರೂ ಸಹ ನಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ತರಹದ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟು, ಬೇರೆ ವರಮಾನ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು, ತೆಗೆಯಬಾರದು ಎಂದು ಕೆಲವರು. ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಮೂರು ಕಾರಣಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುತರತಕ್ಕ ಲಾರಿಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಆ ಲಾರಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ತಡವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು. ಈ ಒಂದು ವಾದ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಈ 3—4 ವಾದಗಳನ್ನು ನಾನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ವಿಧಾನ ಇದೆ, ಮೂಲತಃ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ವಾದದ ವಿನಹ ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ವಾದವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಭೂತಲಿಂಗಯ್ಯ ಕಮಿಟಿಯವರು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ನಾಗಣ್ಣನವರ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಇದೆ. ಆಕ್ಟ್ರಾಯನ್ನು ತೆಗೆದರೆ, ಈ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತುಂಬಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ದುರ್ಬಲವಾಗಿರತಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಮತೂಕ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ; ಇದು ಆಗತಕ್ಕದ್ದೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ದುಡ್ಡಿಗೆ ಏನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ, ನಾಸಿಕ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ತರುವುದು. ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ವಿನಹ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಆದಾಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯರಿ ಎಂದರೆ ನಾವು ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದನ್ನು ಆಗ ಕ್ಲೋಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಒಂದು ವನ್ನುರೂಪ ; ಇರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಆದಾಯ, ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಹಾಕಬೇಡಿ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಾರದು? ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ ಅಂದರೆ, ಅವರು ಪರ್ದಾಥಗಳ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನು ಬೆಲೆ ಇದೆ, ಆ ಬೆಲೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಏರಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಇವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಪಾಪ ಯಾರಿಗೆ ರೀಲೀಫ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, ಯಾರು ಸಿರಿವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ, ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ರೀಲೀಫ್ ಕೊಡುವುದೇ ಏನಹ ಬಡವರು ಎರ್ಲಾ ಹೊರೆ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಸಾಯಲಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಮನುಷ್ಯನ ನಡವಳಿಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಇರಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೆ 66 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕು, ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವೇ ಮಾಡಿ, ನಾವು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಈ ಭಾವನೆ ಏನು ಇದೆ ಇದು ಸರಿಯಾದ ಭಾವನೆಯಲ್ಲ. ಯಾರು ನಾಗರಿಕನಾಗಿರುತ್ತಾನೋ, ನಾಗರೀಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೋ ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಆಕ್ಟ್ರಾಯ್‌ನ್ನು ತೆಗೆಯುತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿದರೆ, ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳವರು ಸ್ಕೂಲು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟು ವರಮಾನವನ್ನು ಇವುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ, ಈ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಫಂಡ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸ್ಕೂಲು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು ಎಂದು. ಆವರು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ನಗರ ಸಭೆಗಳವರು ಕೆಲವು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ನಗರಸಭೆಯವರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹೇಳಿಕೆ ಏನು ಇದೆ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಆದೇ ಆಗುವುದು. ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೆಂದರೆ, ರಾಬರ್ಟಸನ್ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಒಂದು ದನದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಏನೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಲ್ಲ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಮಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದೆ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸೈಡ್‌ನಿಂದ ನಾವೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಯಕಾಟ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಸೂಯರೇಜ್ ಪಾಟರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆದು ಕೆಲವು ಜನ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹುಕಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡು ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿರತಕ್ಕ ಸೂಯರೇಜ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಏನು ಇದೆ, ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ಕೊನೆಯಾದೀತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಲಂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ನವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 155 ಸ್ಲಂಗಳು ದೊಡ್ಡದು ಸಣ್ಣದು ಇವೆ. 72 ಸ್ಲಂ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ಸ್ಲಂ ಅನ್ನು ನಾವು ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರಕರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ, ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್, ಸಿ. ಐ. ಟಿ. ಬಿ. ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಈ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಮೂರಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಾರತಮ್ಯ ಬಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಎಂದು ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವವನಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಆಶೆ. ನಂತರ ವಾಟರ್ ಸೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪೈಕನೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 235 ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಇವೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶ ಪಟ್ಟು, ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಆಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಬೋರ್ಡು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪಾಸ್ ಆದ ನಂತರ, ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೂ ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಹೌಸಿಂಗ್ ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಸಿ. ಐ. ಟಿ. ಬಿ. ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಬಡವರು, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹೊಸೈಟಿಗಳು ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಯಾರೇ ರೇಟಿಟು ಮಾಡಲಿ–ಅವರವರ ಜಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾಡಕೂಡದು ಅದು ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಏನು ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಆತಂಕ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು, ನಾಗಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಸರ್ಕಾರ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಯಾರು ಯಾರು ಪಿಲಿಪಿನರಿ ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಯಾರು ಯಾರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟು ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಅವರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬಡವರಾದರೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಬಡವರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಪಟ್ಟಾಗ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಆತಂಕವೇನು ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೈಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೈಟು ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆದೀತು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ನನ್ನದು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಬನಶಪ್ಪ ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾವಿಯನು ಇದೆ, ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಸಕ್ತಿ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿ, ಇನ್ನೊಂದು ದುರಾಸಕ್ತಿ. ದುರಾಸಕ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಅದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದರೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಏನೂ ಆಲ್ಲ. ನಾವಿರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಸೈಟುಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನನ್ನ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸೈಟ್ ಸಿಕ್ಕಿ ಸುಖವಾಗಿ ಇರಲೆಂದು. ಇಂಥಾದ್ದು ಆಸಕ್ತಿಯೇ ? ಇದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ? ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾತೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ದುರಾಸಕ್ತಿ ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತದೆ ಆಗ ದಯಮಾಡಿ ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕ್ವಶ್ಚನ್ ಮಡಬಹುದು. ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ದುರಾಸಕ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ಬನಶಪ್ಪ ಸರ್ಕಲ್‌ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಲ್ಲ, ಅದು ದುರಾಸಕ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಸುಮ್ಮನೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮಾತು. ನಾನು ರಾಯರು ಆಗಿದ್ದಾಗ ಕಕ್ಷಿಗಾರರು ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ. ರಾಯರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಅದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ರಾಯರು ಫೀಸ್ ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಕ್ಷಿಗಾರರು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಬ್ಬ ಕಕ್ಷಿಗಾರರು ಇರಬಹುದು. 4-5 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮಾತು ರಾಯರಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲೆ ವಾದ ಮಾಡಿರಬಹುದು ವಿವಾದ ಮಾಡಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು !

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ನಿಮಗೇನು ಗೊತ್ತು ? ನೀವು ರಾಯರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಯರುಗಳು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ದುಡ್ಡು ವಸೂಲು ಮಾಡೇ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸುಮಾರು 5 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರಾಯರು ಆಗಿರಬಹುದು. ಶಂಭುಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿ ಮಠದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆದು ಶಂಭುಲಿಂಗ ಸ್ವಾಮಿ ಸಂಬಂಧ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಆ ಜಮೀನು ಅವರದು ಎಂದು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾತಿ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆ ಮಠ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ರಾಯರು ಆಗಿದ್ದಾಗ ವಾದಿಸಿರಬಹುದು. ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ 4 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ನಾನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೋತಿದ್ದಿರಿ, ನೀವು ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಏತಕ್ಕೆ ಸೋತಿದ್ದೆ ನಿಮಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತು ? ನಮ್ಮ ನಮ್ಮವರೇ ಹೊಡೆದಾಡಿ ಸೋತಿದ್ದು. 3-4 ವರ್ಷಗಳು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ರಾಯರ್ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾತ್ರ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೆಳಗಿನ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟೆ. ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಆನಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ? ಹೋಗಲು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ನೂರಾರು ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಇವೆ ನೂರಾರು ಜನ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ, ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹೊಡೆದಾಡುತಿದ್ದಾರೆ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೂರಾರು ಹಕ್ಕುದಾರರು ಇದ್ದಾರೆ, ಸಾವಿರಾರು ಇರಬಹುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಯಾರು ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆ ಆ ಗುಡಿಸಲು ನನ್ನದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಸಕ್ಕೆ ಏನು ಬಂತು ? ಆದುದರಿಂದ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಹರಿಜನರು ಒಂದು ಮಠ ಆಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಡೆದಾಟ ಮಾಡಿದಾಗ ರಾಯರಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ. ನಾಗಣ್ಣನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು ಆದು ಹೋಯಿತು ಡಿಸ್ ಮಿಸ್ ಮಾಡಿರಿ. ರಾಜಿನಾಮೆ ಬೇಕಲ್ಲ. ಆ ಪದ ಹೋಗಿ ಈ ಪದ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಮದುವೆಯಾದ ದಂಪತಿಗಳು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಕೈ ನೆಟ್ಟಗೆ ಮುರಿಯುವುದು, ಇವರು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ, ಹಾಗೆ ನಾಗಣ್ಣನವರು ನನ್ನನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇ ಗೌಡ.—ಗರೀಬಿ ಹಟಾವ್ ಆದಮೇಲೆ ಅವಕಾಶ ಅಗಲಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆ ವಾದ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾಗಣ್ಣನವರು ಮಂತ್ರಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಆಸೆ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಎಂದೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷ ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಅವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ —ನೀವು ನನಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು ? ನಿಮ್ಮದು ನನಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಮ್ಮದು ಏನು ಗೊತ್ತು, ಅವರು ಹೇಳಲಿ !

12 NOON

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರು. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು. ಅವರ ಕೇಸು ನಡೆಸಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ನನಗೆ ಕಕ್ಷಿಗಾರರು, ಫೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಫೀಸ್ ಕೊಡದೇ ಲಾಯರ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಸ್ ಲಂಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಎಷ್ಟು ಕೇಸು ಡಿಸ್ಮಿಸ್ ಆಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರ ಸ್ನೇಹ ಮಾಡಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಪರಿಚಯ. ಅವರೂ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ನಾನೂ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಆಗಿದ್ದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೇದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂದೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರಲ್ಲಾ. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಅಂದೇ ಇರುವಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರೊಬ್ಬರೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆಕ್ಕೋಶ ಇರಲೇ ಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಮೀಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಇರಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ ? ಅವರು ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದ ನಿರ್ಗತಿಕ ಜನಾಂಗದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಈ ಕಮೀಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಕ್ಕೋಶ ಇಟ್ಟುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮೆಂಬರ್ ಆಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಇದೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಯಾವ ಮೆಂಬರ್‌ತನವೂ ನನಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ, ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಅಭಿಮಾನ ಇಲ್ಲ, ದುರಭಿಮಾನ ಇದೆ. ಅವರಿಂದ ನಾನು ಯಾವುದ ಕ್ಕಾದರೂ ಮೆಂಬರ್‌ತನ ಆಗಿದ್ದರೆ ಈಗಲೇ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಯಾವತ್ತೂ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ವಂತಕ್ಕಾಗಿ ಇದುವರೆಗೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ 36 ವರ್ಷದ ರಾಜಕೀಯದೊಳಗೆ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಹೇಳಲಿ, ಈಗಲೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಮುಂದೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ದುರಭಿಮಾನ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮುದಿ-ಮುದುಕಿ ದುರಭಿಮಾನ ಇರಕೂಡದು. ನಾನು ಸಂಸಾರ ಜನ್ಮಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಹೇಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊಗಬೇಕೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಮುದಿ-ಮುದುಕಿ ದುರಭಿಮಾನ ಅವರೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನಾವು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲಾ ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಅವರೂ ಮುದುಕರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರು ನನ್ನ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಇರುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಮುದುಕರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ತಂದೆಯವರೂ ಮುದುಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಮುದ ಕನಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇದು ತೀರಾ ಅತಿರೇಕವಾಯಿತು. ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನಾವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ನೀವು ಯಾವತ್ತೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಯಾರು, ನಾಗಣ್ಣನವರು ಯಾರು ಎಂದು ದೇಶದ ಜನಗಳೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನನ್ನನ್ನು ಡಿಸ್ಮಿಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಆರೀತಿ ಅನಿಸಿತು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್‌ರವರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ಅವರು. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ನಾನು ಭಯಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಯಾರೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಡಿಸ್ಮಿಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನೂರು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—1936 ರಿಂದ 1973 ರವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ಕಥೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಇದೆ. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡೋಣ. ಆದರೆ ಅವರು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನನ್ನ 36 ವರ್ಷದ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಲಿ. ಯಾರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಇದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ನಾಗಣ್ಣನವರು 36 ವರ್ಷದ ಆಸ್ತಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಯಿಕ್ಕವರೂ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಲಿ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Let us use sobre language and go ahead with the work.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾಗಣ್ಣನವರು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಆಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—16 ವರ್ಷ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಆದಾಗ ಮೊದಲನೇ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಎರಡು ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಒಂದು ಇಂಚು ಜಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ನಡೆಸಿದ್ದೇನೆ. ಇವರ ಕತೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಇದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹುಷಾರಾಗಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ನಾಗಣ್ಣನವರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛ ಹೃದಯರು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾಗಣ್ಣನವರ ಬಗ್ಗೆ ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಗೌರವ ಇದೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏಳ್ಳಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಡಕಾರ ಶಬ್ದ ಎತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಳಲಿ. ಅಷ್ಟು ಗೌರವದಿಂದ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಆಗಿದ್ದರು, ನಾನೂ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಆಗಿದ್ದೆ. ನಂತರ ನಿನ್ನೆಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಗೌರವದಿಂದ ಕಂಡಿದ್ದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಯ್ಯುರಿ. ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ನಾನೇನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೆ ಗಾಳಿಗೋಪುರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಡಿಸ್ಮಿಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವ ಇದೆಯೋ ನನಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. 30 ವರ್ಷದವರೆಗೂ ನಾನ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನಾನು ಇನ್ನಿಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಒಂದನೆಯದು ಇಬ್ರಾಹಿಂ, ಎರಡನೆಯದು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥಾವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್. ಇರಬಹುದು, ಅಂಥಾವರು ಸಾವಿರ ಇರಬಹುದು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅನ್ನುವವರು ಯಾರು ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸೈಟುಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ ಎಂಬುವವರಿಗೆ ರಾಜಮಹಲ್ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೈಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಡವರ ಬಂಧುಗಳು. ಇಂಥವರು ಇವರಿಗೆ ಸೈಟನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು ? ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಯಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ ಅವರು ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸೈಟನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ; ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಟೋಟನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇಲೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಟೋಟುಗಳು ಅಟ್ಯಾಚ್ ಆಗಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲಾಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟರಗಳನ್ನು ನಫೆಗೆ ತಿಳಿಸ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ಬಡವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ಸಮಾಚಾರ. ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಅರಿವು ನಮಗೆ ಇದೆ. ಸ್ವೀಪರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟೇಜರ್ಸ್, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಎಸೆನ್ಶಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಒಳಗೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ಒಳಪಡಿಸದೆ, ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಅಪ್ ಗ್ರೇಡ್‌ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಸ್ಲಂ ಇಂಪ್ರೂಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಥ್ಯೆರ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಿ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿವೃತ್ತ ಯೋಧರಿಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅವರವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡಿಗೆ ಜನ ಅವಸ್ಥೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ ಪಡೆಯಲು ಉದ್ದ ಕ್ಯೂಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರವರ ಮನೆಗಳಿಗೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೋಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದಾಗ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೋಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಯಾರೂ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 1945ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೋಟುಗಳ ಹರಾಜು ನಡೆದಾಗ ಒಂದು ಚದುರ ಗಜಕ್ಕೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಜನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತು ಅದರ ಬೆಲೆ 300ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಆಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ 1945-46 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮೊದಲಿಗರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಆಗ ಸ್ಟೋಟುಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಸ್ಟೋಟುಗಳ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಗಿದ ತಕ್ಷಣ ಸ್ಟೋಟುಗಳು ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿ ಸ್ಟೋಟು ಬೇಕಾಗಿರುವವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅರ್ಜಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದ ನಂತರ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸ್ಟೋಟಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಸ್ಟೋಟುಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು, ನೂರು ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿದ್ದು, 20 ಸ್ಟೋಟುಗಳಿದ್ದರೆ, 10 ಜನರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಹಾಕಿ 20 ಸ್ಟೋಟುಗಳ ನಂಬರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹಾಕಿ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ ಸ್ಟೋಟು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಸದಸ್ಯರು ಆ ನಂತರ ಬಂದವರು ನಾನು ಒಂದು ಸ್ಟೋಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ನೀನೂ ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊ ಎನ್ನುವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಇದ್ದಾರೆ. ಯಾರೂ ಒಂದು ಸ್ಟೋಟನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆವಾಗ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಇದ್ದ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಅವರಿಗೆ ಸಹ ಒಂದು ಮನೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಇರುವವರು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಬನಪ್ಪ ನರ್ಕಲ್ ಬಳಿಯ ಜಾಗದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಸಣ್ಣ ನಗರವಾಗಲೀ, ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣವಾಗಲೀ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಜಾಗವಿರುತ್ತದೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದದೆ ಇರತಕ್ಕ ಜಾಗವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದದೆ ಇರುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗದೆ ಇರುವಂಥ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಅನೇಕ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ನರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ತಲೆ ಮೇಲೆಮಲ ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಾಗಿಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಿಂದ ನೀರು ನರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಬರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ನೀರಿದೆ. ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ತೀವ್ರ ತೊಂದರೆ ಬಂದು ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಒಳಚರಂಡಿ ಯೋಜನೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಬೇಗ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಸ್ಕೆಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕ್ಲಾಸನ್‌ಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸು ಆವರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಟ್ಟುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ, ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಆಗುವಂತೆ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು.—ಸ್ವಾಮೀ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಇರಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಬುಲೆಟಿನ್ ಬರುವಂತೆ ಏಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಾರದು ? ಈಗ ಬರೀ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಬರುತ್ತಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಬುಲೆಟಿನ್ ಬರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—The Harijan Colony and the Mohammadan colony in Belgaum, is a slum area. Are you going to give them sites in Maruthi Scheme to these people ?

Sri B. BASAVALINGAPPA.—We have reserved certain sites to them and we will give them.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ಪೂಸಲಿಂಗಂರವರು ಕಸ ಗುಡಿಸತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ತುಕೋಳ್ಳಿ ಕಮಿಷನ್‌ನಂತೆ ಇವರ ಸಂಬಳವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ತುಕೋಳ್ಳಿ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಸ ಗುಡಿಸುವವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬಹುದೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಸ ಗುಡಿಸುವವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಲ ಹೊರುವಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಇರುವ ಪದ್ಧತಿ ತೆಗೆದು ಎಲ್ಲರೂ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು, ಇದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬರಲಿ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀರಾಮುಲುರವರು ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲೇ ಪುನಃ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವಿಚಾರಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ

(SRI B. BASAVALINGAPPA)

ತಂದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ಬೈರೇಗೌಡರು ಕಾರ್ಮಿಕವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಕಾರ್ಮಿಕವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆಯೋ ಅಂತಹವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಆರ್ಡರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ತಮಗೆ ಒಂದು ಜಿ ಒ ಕಾಪಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ್‌ರವರು ಅವರ ಊರಿನ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಹೌಸಿಂಗು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಆಮೇಲೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸ್ವೈನಕ್‌ರವರು ಬಾಗಮಾರುತಿ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಅವರಿಗಾಗಿಯೇ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಸಿಫೈ ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕೆ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರ ಸೈಟು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರು ಆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಒಂದು ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಆ ನಿಯಮಗಳಿಂತೆ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ತಾವು ಬೇಕಾದರೂ ಬನ್ನಿ, ತಮಗೂ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಾವು ಬಡವರ ಬಂಧುಗಳು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತು. ಇಲ್ಲ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಮೇರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

' That a sum not exeeding Rs. 6,00,24,00 inclusive of the sum granted "on account" be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974 in respect of Demand No. 39 A Grant-in-aid, Contributions to Local Bodies and Housing."

The Motion was adopted and the demand was granted

PRIVATE MEMBERS RESOLUTION

re : Aquiring Private Lands Near Slums in Bangalore City and Alloting the same to the Slum Dwellers

Mr. DEPUTY SPEAKER.—For the resolution of hon. member Sri Shamanna was 30 minute but the time actually taken was 30 minutes. Now I call upon the Hon. Minister for Municipal Administration to reply to the debate.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ (ನಗರಾಡಳಿತ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇದರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟು ಲ್ಯಾಂಡುಗಳವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸ್ಲಂಸ್‌ಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಇದಷ್ಟು